

**מסורת הש"ס**

א) כמות פה: [נוסף] ב"ג  
 פ"ח ע"ש; ב) קדושת מלך;  
 ג) נשי מלך; ד) כמות פה:  
 ז"ה; ה) [נוסף] מרומות  
 פ"ח; ו) [נוסף] ב"ג פ"ח;  
 ז) כתיב יודא"ש; ח) למה חיה  
 וערב וי' מרמז' ש"ק;  
 ט) [נוסף] כחומר מרגל  
 לא: ז"ה און; י) על לא:  
 י"א; י"ב) גרסת הרשב"א ב"ד;  
 י"ג) ועי' מרמז' ש"ק; י"ד) [נוסף]  
 [דבון]; י"ה) [נוסף] אנן ע"י  
 רש"ל; י"ו) [נוסף] להורות  
 י"ז); י"ח) שבת ק"ח;  
 י"ט) [נוסף] ע"י; י"א) [נוסף]  
 ע"י [נוסף] ויחזיק רש"ל ע"י  
 רש"י; י"ב) נבשי' ב"ק;  
 י"ג) [נוסף] ויבג"ל דיו ע"י;  
 י"ד) [נוסף] כ"ה; י"ה) [נוסף]  
 הלקט; י"ו) נבשי' ע"י;  
 י"ז) נבשי' נבשי' דה"ח; י"ח) [נוסף]  
 ג"ס וז"ל יחזי' ז'י למני  
 אפירי א"ק; י"ט) וק"ל אלקמן  
 כע"ז ועי' מרמז' ש"ק;

**תורה אור השלם**

1. בן תרימו גם אתם  
 תרומת [נוסף] מרמז' ש"ק;  
 אשר תקחו מאת בני  
 ישראל תתנם ממנו את  
 תרומת [נוסף] לאהרן הכהן;  
 כמדבר י"ח י"ח

**גליון הש"ס**

גב' כאן להאביל. עי' לעיל  
 דף מ ע"ד מרמז' וכן: שם  
 כאן להניח. עי' שבת דף נד  
 ע"ד מרמז' הוה מעשר וישי'  
 נבשי' ע"ד מרמז' [נוסף]  
 אלא לחוב וכו'. עי' קדושת  
 דף נז ע"ד מרמז' אלא לחוב:  
 שם ואין אפטרופין וכו'.  
 עי' לעיל דף נל ע"ד מרמז'  
 א"ן:

**הגהות הב"ח**

א) גב' בר א"ר אמר  
 שמואל דלמא כי:

**מוסף רש"י**

מינהו ב"ד י"ח שבט.  
 דאי' מונע ולא הוה  
 אפטרופוס ואלו ויתקין  
 יומים אלא מינהו אבי  
 יתומים לא מונע. דאי'  
 לאו דהוה ליה הגהה  
 מינה דמינה ולא מונע  
 ליה; ואלא הוא סבר  
 מינה אבי יתומים אזי ידע  
 דמשכני ליה מונע ולא  
 הוה אפטרופוס; אלא מינהו  
 ב"ד א"ר ידע דמשכני  
 ליה לא מונע דמשכנותא  
 היא לגביה דמיתני' להו  
 לגי דילא [מחבוט פ"ח];  
 מינה לא קרייה לאשת  
 אשת. א"ר ש"ח חולין  
 ע"ס לגביה מינה כמינה  
 [שבת ק"ח]; ואפטרופוס  
 שהוא עיקר של בית [שם];  
 ולשורי שדי. שהוא עיקר  
 של בית דמיתני' [מטל]  
 וכן מנאות נכס  
 שור [שם].

**מוסף תוספות**

א. מירי דהוה אהקדש.  
 מוס' א"ר א"ר. ב. הי' נזמא  
 גבי יתומים. מרמז' א. אבל  
 רבן קנא משיבא להרודין  
 שלא יאזי' כח הירוש חומר  
 כמח הקדש. מוס' קדושין ע"ד ד"ה ט"ז.  
 א"ר אינם קונים בלא משיבא. מוס' קדושין ע"ד ד"ה ט"ז. א. אלא שייפו חכמים חכם  
 לעשות חקדשו שיהו קונים בכסף, הלקח במקום הפסדים של יתומים אוקימנא אריגא א"ר ע"ג דהרד"ק קאי בני שפרע, כדי שלא יהיה  
 כח הדיוט מורכב משיבא ולא יבאו ליד הפסד ע"י תנאי, כי לולא [א] התקנה היו חוזרים בהם אפי' בקבלו המעות כיון שלא משך  
 מוס' קדושין ע"ד ד"ה ט"ז. א. שהרי היתומים אינן הורדו והאפטרופוס' הוא הדדרי והם אינם עושי' לצרכם. ש"ע"ק.

**הניזקין פרק חמישי גיטין**

**גב.**

**מתני'** שמתו אלל בעל הציט. לעשות על פיו ולא נתמנה להן אפטרופוס לה מאציהן ולא מצ"ד אפילו הכי אפטרופוס הוא: ישבע כשיגלו היתומין ישבע להן שאין לו צדו כלום משהן; לא ישבע. טעמא דהך פלוגתא מפני נזמא י"י וכן למד וכן למד מפני תיקון העולם הוא: **גב' ולא אסופין**. אין יכול לתרום על חלק הצדו שלא מדעתו: ולא אריסין. על חלקו של בעל הבית: **אסם ולא היתום אס שאינו שלו**. הך סיפא טעמא דרש"א כלומר אחס ממעט הצדו שאינו שלו והני כוליהו שאינו שלו ניהו.

**מתני'** יתומין ששמוכו אצל בעל הבית או שמינה להן אביהן אפטרופוס חייב לעשר פירותיהם אפטרופוס שמינהו אבי יתומים ישבע מינהו ב"ד לא ישבע אבא שאול אומר בחילוף הדברים: **גב' ורמינהו אתם ולא אפטרופין** א"ל ולא התורם את שאינו שלו אמר בר חסדא לא קשיא \* כאן להאביל \* כאן להניח והתניא \* והאפטרופין תורמין ומעשרין להאביל ולא להניח \* ומוכרי' להן כהמה עבדים ושפחות בתים שדות וכתבים להאביל אבל לא להניח ומוכרין להן פירות ינות שמנים וסלתות להאביל אבל לא להניח \* ועושין להן לולב \* וערבה וסוכה וציצית וכל דבר שיש לו קצבה לאיתו שופר ולוקחין להם ספר תורה תפילין ומוזות וכל דבר שיש לו קצבה לאיתו מגילה ואין פוסקין עליהם צדקה \* ואין פודין עליהן את השבויין ולא כל דבר שאין לו קצבה לאיתו תנחומו אבלים ואין אפטרופין רשאים לזון לחוב ולזכות בנכסי יתומים זכות אמאי לא \* אלא לחוב על מנת לזכות בנכסי יתומים \* ואין אפטרופין רשאים למכור ברחוק ולגאול בקרוב ברעה ולגאול ביפה מ"ט דלמא משתדפין \* ואין אפטרופין רשאים למכור עבדים אבל מוכרין עבדים ולוקחין בהן שדות רבן שמעון בן גמליאל אומר \* אף לא למכור עבדים ולקח שדות מ"ט דלמא לא משפיין \* \* ואין אפטרופין רשאים \* להוציא עבדים לחירות אבל מוכרין אותן לאחרים ואחרים מוציאין אותן לחירות \* רבי אומר אומר אני אף הוא נותן דמי עצמו ויוצא מפני שהוא כמוכרו לו וצריך לחשב עמהן כאחרונה \* ר"ש בן גמליאל אומר \* אינו צריך \* אין עושין אפטרופין נשים ועבדים וקטנים \* ואם מינן אבי יתומין הרשות \* בידו והוא אפטרופוס דהוה בשבבותיה דר' מאיר דהוה קא מזבין ארעתא \* וזבין עבדי ולא שבקיה ר' מאיר אחוה ליה בחלמיה \* אני לתרום ואתה לבנות אפילו הכי לא אשגח אומר \* דברי הלומות לא מעלין ולא מורדין הנהו בי תרי דאיגרי בהו שטין דכל בי שמישי הוה קא מניצו בהדי הדדי איקלע רבי מאיר להתם עכבינהו תלתא בי שמישי עד דעבר להו שלמא שמעיה דקאמר ווי דאפקיה ר' מאיר להוה גברא מביתיה: ההוא אפטרופוס דהוה בשבבותיה דר' יהושע בן לוי דהוה קא מזבין ארעא וזבין תורי ולא אמר ליה ולא מידי סבר לה בר' יוסי \* דתניא א"ר יוסי מוימי לא קריית לאשתי ולשורי שורי אלא לאשתי ביתי ולשורי שדי הנהו יתמי דהוה סמיכי גבי ההיא סבתא הוה להו תורתא שקלה וזבינתה ניהליהו אתו קרובים לקמיה דרב נחמן אמרו ליה מאי עבידתה דזבנא אמר להו יתומים ששמוכו אצל בעל הבית תנן והא אייקר ברשותא דלוקח אייקר והא לא נקיטי דמי אמר להו א"כ היינו דרב חנניאל בר אידי אמר שמואל דאמר רב חנניאל בר אידי אמר שמואל \* נכסי יתומין הרי הן כהקדש ולא מקני אלא בכספא חמריה דרבנא עוקבא יתמא משכוה להו היינו דרב חנניאל בר אידי \* דאמר רב חנניאל בר אידי אמר שמואל נכסי יתומין הרי הן כהקדש ולא מקני אלא בכספא: מושך פירי מיתמי אייקור היינו דרב חנניאל בר אידי קוול \* לא יתא כח הדיוט חמור מהקדש אמשיכו להו פירי ליתמי \* אייקר לא יתא כח הדיוט חמור מהקדש זול סבור מינה היינו דרב חנניאל בר אידי \* אל רבי שישא בריה דרב אידי שהא רעה היא לדידהו דומני' דמצטרכי לפירי וליכא דיהיב להו עד דיהיבי זווי יתביה יתמי זווי אפירי זול לא יתא כח הדיוט חמור מהקדש אייקר סבור מינה היינו דרב חנניאל בר אידי אמר להו רב שישא בריה דרב אידי \* הא רעה היא לדידהו

**מתני'** יתומים ששמוכו אצל בעל הבית חייב לעשר פירותיהן מפני תיקון העולם אפטרופוס שמינהו אבי יתומים ישבע מינהו ב"ד לא ישבע אבא שאול אומר חילוף הדברים הטעמא והמדמץ והמגטך בשוגג פטור ממידו חייב הכהנים שפיגלו במקדש מידים חייבים פי' יתומים ששמוכו מליחין אצל ב"ה ולא נתמנה אפטרופוס עליהן לא מפי ב"ד ולא מפי אביהם חייב ואתו ב"ה לעשר פירותיהן מפני תיקון העולם שדי אפטרופוס יש לו כיון שתן סמכין עליה: ורמינהו אתם ולא שותפי אתם ולא אריסין אתם ולא אפטרופין אתם ולא התורם את שאינו שלו פי' תרימו גם אתם אתם ולא שותפי שאם היו שניהם שותפים בשדה אין האדור רשאי לתרום חלק חברו בלא רשות חברו ולא הארום לא לתרום חלק ב"ה בלא רשותו וכן האפטרופוס אינו רשאי לתרום פירות של יתומים. א"ל וידום שאין שלהן ואין אדם תורם דבר שאינו שלו ואי' ק' התנן כ"כ ה' תרומות (מ"ג מ"ד) השותפין שתרומה בזה אחר זה ר' עקיבא אומר תרומת שניהם תרומה וכן תרומת הראשון תרומה ר' יוסי אומר גם תרומת הראשון ששעור תרומת השני תרומה. ב"ר שאל רב אבא א"ל אם הרשה את בן בתו או עבדו או שפתחו לתרום תרומתו וכו' ואלאמת השותף שתרם אפילו כח היתום והוא אפטרופוס ואלו עבדי חברי ומאי דאמרין כהא אתם ולא שותפין כגון שהיו שותפין בשדה ולא בפירות שהיו מחלקין הפירות וכל אשר היה מוליק את חלקו בביתו. אמר בר חסדא א"ר כ' כאן להאביל כאן להניח פי' מה מצריכים היתומים לאבול משדה ותרום להם מפני שהם קטנים והקטן הקטן אינה תרומה כדתנן בריש תרומות מפשה לא יתרמו ואם תרמו אין תרומתן תרומה ההשוה והשוטה ותרום את התורם את שאינו שלו ועבר כוכבים שנתם את של ישראל אפילו ברישותן וכן תרומתן תרומה

**פסקי רי"ד**

**מתני'** יתומים ששמוכו אצל ב"ה חייב לעשר פירותיהן מפני תיקון העולם אפטרופוס שמינהו אבי יתומים ישבע מינהו ב"ד לא ישבע אבא שאול אומר חילוף הדברים הטעמא והמדמץ והמגטך בשוגג פטור ממידו חייב הכהנים שפיגלו במקדש מידים חייבים פי' יתומים ששמוכו מליחין אצל ב"ה ולא נתמנה אפטרופוס עליהן לא מפי ב"ד ולא מפי אביהם חייב ואתו ב"ה לעשר פירותיהן מפני תיקון העולם שדי אפטרופוס יש לו כיון שתן סמכין עליה: ורמינהו אתם ולא שותפי אתם ולא אריסין אתם ולא התורם את שאינו שלו פי' תרימו גם אתם אתם ולא שותפי שאם היו שניהם שותפים בשדה אין האדור רשאי לתרום חלק חברו בלא רשות חברו ולא הארום לא לתרום חלק ב"ה בלא רשותו וכן האפטרופוס אינו רשאי לתרום פירות של יתומים. א"ל וידום שאין שלהן ואין אדם תורם דבר שאינו שלו ואי' ק' התנן כ"כ ה' תרומות (מ"ג מ"ד) השותפין שתרומה בזה אחר זה ר' עקיבא אומר תרומת שניהם תרומה וכן תרומת הראשון תרומה ר' יוסי אומר גם תרומת הראשון ששעור תרומת השני תרומה. ב"ר שאל רב אבא א"ל אם הרשה את בן בתו או עבדו או שפתחו לתרום תרומתו וכו' ואלאמת השותף שתרם אפילו כח היתום והוא אפטרופוס ואלו עבדי חברי ומאי דאמרין כהא אתם ולא שותפין כגון שהיו שותפין בשדה ולא בפירות שהיו מחלקין הפירות וכל אשר היה מוליק את חלקו בביתו. אמר בר חסדא א"ר כ' כאן להאביל כאן להניח פי' מה מצריכים היתומים לאבול משדה ותרום להם מפני שהם קטנים והקטן הקטן אינה תרומה כדתנן בריש תרומות מפשה לא יתרמו ואם תרמו אין תרומתן תרומה ההשוה והשוטה ותרום את התורם את שאינו שלו ועבר כוכבים שנתם את של ישראל אפילו ברישותן וכן תרומתן תרומה

תרם אפילו שלא ברשות תרומתו תרומה י"ל כגון שהיו שותפין בפירות דמתמנה נוחא ליה לשתוף במאי דעבדי חברי ומאי דאמרין כהא אתם ולא שותפין כגון שהיו שותפין בשדה ולא בפירות שהיו מחלקין הפירות וכל אשר היה מוליק את חלקו בביתו. אמר בר חסדא א"ר כ' כאן להאביל כאן להניח פי' מה מצריכים היתומים לאבול משדה ותרום להם מפני שהם קטנים והקטן הקטן אינה תרומה כדתנן בריש תרומות מפשה לא יתרמו ואם תרמו אין תרומתן תרומה ההשוה והשוטה ותרום את התורם את שאינו שלו ועבר כוכבים שנתם את של ישראל אפילו ברישותן וכן תרומתן תרומה

**מתני'** יתומין ששמוכו אצל בעל הבית או שמינה להן אביהן אפטרופוס חייב לעשר פירותיהם אפטרופוס שמינהו אבי יתומים ישבע מינהו ב"ד לא ישבע אבא שאול אומר בחילוף הדברים: **גב' ורמינהו אתם ולא אפטרופין** א"ל ולא התורם את שאינו שלו אמר בר חסדא לא קשיא \* כאן להניח והתניא \* והאפטרופין תורמין ומעשרין להאביל ולא להניח \* ומוכרי' להן כהמה עבדים ושפחות בתים שדות וכתבים להאביל אבל לא להניח ומוכרין להן פירות ינות שמנים וסלתות להאביל אבל לא להניח \* ועושין להן לולב \* וערבה וסוכה וציצית וכל דבר שיש לו קצבה לאיתו שופר ולוקחין להם ספר תורה תפילין ומוזות וכל דבר שיש לו קצבה לאיתו מגילה ואין פוסקין עליהם צדקה \* ואין פודין עליהן את השבויין ולא כל דבר שאין לו קצבה לאיתו תנחומו אבלים ואין אפטרופין רשאים לזון לחוב ולזכות בנכסי יתומים זכות אמאי לא \* אלא לחוב על מנת לזכות בנכסי יתומים \* ואין אפטרופין רשאים למכור ברחוק ולגאול בקרוב ברעה ולגאול ביפה מ"ט דלמא משתדפין \* ואין אפטרופין רשאים למכור עבדים אבל מוכרין עבדים ולוקחין בהן שדות רבן שמעון בן גמליאל אומר \* אף לא למכור עבדים ולקח שדות מ"ט דלמא לא משפיין \* \* ואין אפטרופין רשאים \* להוציא עבדים לחירות אבל מוכרין אותן לאחרים ואחרים מוציאין אותן לחירות \* רבי אומר אומר אני אף הוא נותן דמי עצמו ויוצא מפני שהוא כמוכרו לו וצריך לחשב עמהן כאחרונה \* ר"ש בן גמליאל אומר \* אינו צריך \* אין עושין אפטרופין נשים ועבדים וקטנים \* ואם מינן אבי יתומין הרשות \* בידו והוא אפטרופוס דהוה בשבבותיה דר' מאיר דהוה קא מזבין ארעתא \* וזבין עבדי ולא שבקיה ר' מאיר אחוה ליה בחלמיה \* אני לתרום ואתה לבנות אפילו הכי לא אשגח אומר \* דברי הלומות לא מעלין ולא מורדין הנהו בי תרי דאיגרי בהו שטין דכל בי שמישי הוה קא מניצו בהדי הדדי איקלע רבי מאיר להתם עכבינהו תלתא בי שמישי עד דעבר להו שלמא שמעיה דקאמר ווי דאפקיה ר' מאיר להוה גברא מביתיה: ההוא אפטרופוס דהוה בשבבותיה דר' יהושע בן לוי דהוה קא מזבין ארעא וזבין תורי ולא אמר ליה ולא מידי סבר לה בר' יוסי \* דתניא א"ר יוסי מוימי לא קריית לאשתי ולשורי שורי אלא לאשתי ביתי ולשורי שדי הנהו יתמי דהוה סמיכי גבי ההיא סבתא הוה להו תורתא שקלה וזבינתה ניהליהו אתו קרובים לקמיה דרב נחמן אמרו ליה מאי עבידתה דזבנא אמר להו יתומים ששמוכו אצל בעל הבית תנן והא אייקר ברשותא דלוקח אייקר והא לא נקיטי דמי אמר להו א"כ היינו דרב חנניאל בר אידי אמר שמואל דאמר רב חנניאל בר אידי אמר שמואל \* נכסי יתומין הרי הן כהקדש ולא מקני אלא בכספא חמריה דרבנא עוקבא יתמא משכוה להו היינו דרב חנניאל בר אידי \* דאמר רב חנניאל בר אידי אמר שמואל נכסי יתומין הרי הן כהקדש ולא מקני אלא בכספא: מושך פירי מיתמי אייקור היינו דרב חנניאל בר אידי קוול \* לא יתא כח הדיוט חמור מהקדש אמשיכו להו פירי ליתמי \* אייקר לא יתא כח הדיוט חמור מהקדש זול סבור מינה היינו דרב חנניאל בר אידי \* אל רבי שישא בריה דרב אידי שהא רעה היא לדידהו דומני' דמצטרכי לפירי וליכא דיהיב להו עד דיהיבי זווי יתביה יתמי זווי אפירי זול לא יתא כח הדיוט חמור מהקדש אייקר סבור מינה היינו דרב חנניאל בר אידי אמר להו רב שישא בריה דרב אידי \* הא רעה היא לדידהו

**מתני'** יתומין ששמוכו אצל בעל הבית או שמינה להן אביהן אפטרופוס חייב לעשר פירותיהם אפטרופוס שמינהו אבי יתומים ישבע מינהו ב"ד לא ישבע אבא שאול אומר בחילוף הדברים: **גב' ורמינהו אתם ולא אפטרופין** א"ל ולא התורם את שאינו שלו אמר בר חסדא לא קשיא \* כאן להניח והתניא \* והאפטרופין תורמין ומעשרין להאביל ולא להניח \* ומוכרי' להן כהמה עבדים ושפחות בתים שדות וכתבים להאביל אבל לא להניח ומוכרין להן פירות ינות שמנים וסלתות להאביל אבל לא להניח \* ועושין להן לולב \* וערבה וסוכה וציצית וכל דבר שיש לו קצבה לאיתו שופר ולוקחין להם ספר תורה תפילין ומוזות וכל דבר שיש לו קצבה לאיתו מגילה ואין פוסקין עליהם צדקה \* ואין פודין עליהן את השבויין ולא כל דבר שאין לו קצבה לאיתו תנחומו אבלים ואין אפטרופין רשאים לזון לחוב ולזכות בנכסי יתומים זכות אמאי לא \* אלא לחוב על מנת לזכות בנכסי יתומים \* ואין אפטרופין רשאים למכור ברחוק ולגאול בקרוב ברעה ולגאול ביפה מ"ט דלמא משתדפין \* ואין אפטרופין רשאים למכור עבדים אבל מוכרין עבדים ולוקחין בהן שדות רבן שמעון בן גמליאל אומר \* אף לא למכור עבדים ולקח שדות מ"ט דלמא לא משפיין \* \* ואין אפטרופין רשאים \* להוציא עבדים לחירות אבל מוכרין אותן לאחרים ואחרים מוציאין אותן לחירות \* רבי אומר אומר אני אף הוא נותן דמי עצמו ויוצא מפני שהוא כמוכרו לו וצריך לחשב עמהן כאחרונה \* ר"ש בן גמליאל אומר \* אינו צריך \* אין עושין אפטרופין נשים ועבדים וקטנים \* ואם מינן אבי יתומין הרשות \* בידו והוא אפטרופוס דהוה בשבבותיה דר' מאיר דהוה קא מזבין ארעתא \* וזבין עבדי ולא שבקיה ר' מאיר אחוה ליה בחלמיה \* אני לתרום ואתה לבנות אפילו הכי לא אשגח אומר \* דברי הלומות לא מעלין ולא מורדין הנהו בי תרי דאיגרי בהו שטין דכל בי שמישי הוה קא מניצו בהדי הדדי איקלע רבי מאיר להתם עכבינהו תלתא בי שמישי עד דעבר להו שלמא שמעיה דקאמר ווי דאפקיה ר' מאיר להוה גברא מביתיה: ההוא אפטרופוס דהוה בשבבותיה דר' יהושע בן לוי דהוה קא מזבין ארעא וזבין תורי ולא אמר ליה ולא מידי סבר לה בר' יוסי \* דתניא א"ר יוסי מוימי לא קריית לאשתי ולשורי שורי אלא לאשתי ביתי ולשורי שדי הנהו יתמי דהוה סמיכי גבי ההיא סבתא הוה להו תורתא שקלה וזבינתה ניהליהו אתו קרובים לקמיה דרב נחמן אמרו ליה מאי עבידתה דזבנא אמר להו יתומים ששמוכו אצל בעל הבית תנן והא אייקר ברשותא דלוקח אייקר והא לא נקיטי דמי אמר להו א"כ היינו דרב חנניאל בר אידי אמר שמואל דאמר רב חנניאל בר אידי אמר שמואל \* נכסי יתומין הרי הן כהקדש ולא מקני אלא בכספא חמריה דרבנא עוקבא יתמא משכוה להו היינו דרב חנניאל בר אידי \* דאמר רב חנניאל בר אידי אמר שמואל נכסי יתומין הרי הן כהקדש ולא מקני אלא בכספא: מושך פירי מיתמי אייקור היינו דרב חנניאל בר אידי קוול \* לא יתא כח הדיוט חמור מהקדש אמשיכו להו פירי ליתמי \* אייקר לא יתא כח הדיוט חמור מהקדש זול סבור מינה היינו דרב חנניאל בר אידי \* אל רבי שישא בריה דרב אידי שהא רעה היא לדידהו דומני' דמצטרכי לפירי וליכא דיהיב להו עד דיהיבי זווי יתביה יתמי זווי אפירי זול לא יתא כח הדיוט חמור מהקדש אייקר סבור מינה היינו דרב חנניאל בר אידי אמר להו רב שישא בריה דרב אידי \* הא רעה היא לדידהו

**מתני'** יתומים ששמוכו אצל בעל הבית חייב לעשר פירותיהן מפני תיקון העולם אפטרופוס שמינהו אבי יתומים ישבע מינהו ב"ד לא ישבע אבא שאול אומר חילוף הדברים הטעמא והמדמץ והמגטך בשוגג פטור ממידו חייב הכהנים שפיגלו במקדש מידים חייבים פי' יתומים ששמוכו מליחין אצל ב"ה ולא נתמנה אפטרופוס עליהן לא מפי ב"ד ולא מפי אביהם חייב ואתו ב"ה לעשר פירותיהן מפני תיקון העולם שדי אפטרופוס יש לו כיון שתן סמכין עליה: ורמינהו אתם ולא שותפי אתם ולא אריסין אתם ולא התורם את שאינו שלו פי' תרימו גם אתם אתם ולא שותפי שאם היו שניהם שותפים בשדה אין האדור רשאי לתרום חלק חברו בלא רשות חברו ולא הארום לא לתרום חלק ב"ה בלא רשותו וכן האפטרופוס אינו רשאי לתרום פירות של יתומים. א"ל וידום שאין שלהן ואין אדם תורם דבר שאינו שלו ואי' ק' התנן כ"כ ה' תרומות (מ"ג מ"ד) השותפין שתרומה בזה אחר זה ר' עקיבא אומר תרומת שניהם תרומה וכן תרומת הראשון תרומה ר' יוסי אומר גם תרומת הראשון ששעור תרומת השני תרומה. ב"ר שאל רב אבא א"ל אם הרשה את בן בתו או עבדו או שפתחו לתרום תרומתו וכו' ואלאמת השותף שתרם אפילו כח היתום והוא אפטרופוס ואלו עבדי חברי ומאי דאמרין כהא אתם ולא שותפין כגון שהיו שותפין בשדה ולא בפירות שהיו מחלקין הפירות וכל אשר היה מוליק את חלקו בביתו. אמר בר חסדא א"ר כ' כאן להאביל כאן להניח פי' מה מצריכים היתומים לאבול משדה ותרום להם מפני שהם קטנים והקטן הקטן אינה תרומה כדתנן בריש תרומות מפשה לא יתרמו ואם תרמו אין תרומתן תרומה ההשוה והשוטה ותרום את התורם את שאינו שלו ועבר כוכבים שנתם את של ישראל אפילו ברישותן וכן תרומתן תרומה

תרם אפילו שלא ברשות תרומתו תרומה י"ל כגון שהיו שותפין בפירות דמתמנה נוחא ליה לשתוף במאי דעבדי חברי ומאי דאמרין כהא אתם ולא שותפין כגון שהיו שותפין בשדה ולא בפירות שהיו מחלקין הפירות וכל אשר היה מוליק את חלקו בביתו. אמר בר חסדא א"ר כ' כאן להאביל כאן להניח פי' מה מצריכים היתומים לאבול משדה ותרום להם מפני שהם קטנים והקטן הקטן אינה תרומה כדתנן בריש תרומות מפשה לא יתרמו ואם תרמו אין תרומתן תרומה ההשוה והשוטה ותרום את התורם את שאינו שלו ועבר כוכבים שנתם את של ישראל אפילו ברישותן וכן תרומתן תרומה